

SAKSFRAMLEGG

Til:
Programstyret for medisin

Møtedato:
18.04.2018

Sak:

Antall mentorer i PROFKOM

Innstilling til vedtak:

De første to studieårene er det to mentorer per basisgruppe. I studieårene tre og fire er det i hovedsak en mentor per basisgruppe, men med fleksibilitet slik at noen mentorer som trenger det, får med-mentor. Siste studieår bør det være to mentorer for basisgrupper som har 10 eller flere studenter, for grupper på 9 eller færre studenter kan det være én mentor.

Begrunnelse:

Bakgrunn

Ifølge instituttleder for IKM er det ikke nok lærerressurser til å kunne ha to mentorer per basisgruppe de fem årene basisgruppene møtes, 1.-4. og 6. studieår. Profkomkomiteen er derfor bedt om å komme forslag til færre mentorer. I møtet i Profkomkomiteen 7. mars ga komiteen tilslutning til at antall mentorer totalt kunne reduseres noe.

Kort om Profkom

Profkom (profesjonell kompetanse) er et langsgående tema alle seks år i profesjonsutdanninga i medisin i Tromsø. Hovedtemaene er legerollen, kommunikasjon og konsultasjonsferdigheter, etikk og profesjonell atferd og samarbeid / samhandling.

Målsetting for Profkom er å utdanne leger med bred profesjonell kompetanse: leger som i sitt kliniske arbeid kan delta i møtet med pasient og pårørende på en god måte. De kan etablere en empatisk og respektfull relasjon til pasienten og forstå og beherske egne kompetanser og ressurser på en god og effektiv måte. Profesjonell kompetanse er å kunne integrere klinisk medisinsk kompetanse med ferdigheter i kommunikasjon, etisk og juridisk forståelse og ha holdninger preget av forsvarlighet, menneskeverd, pålitelighet og altruisme. Profesjonell kompetanse handler også om å kunne samhandle godt med andre behandlere.

Basisgruppemøtene er en sentral læringsarena i Profkom. I studieårene 1-4 og 6 er det fire basisgruppemøter per år, hovedsakelig timer per møte. I tillegg kommer individuelle samtaler med hver student, 30-45 minutter per år.

Mentorenes oppgaver

1. Mentorene er leger. De har en viktig oppgave i å være rollemodeller for medisinstudentene.
2. De skal bidra til at studentene øver på og lærer å integrere flere perspektiver, forskjellige typer kunnskap og ferdigheter: klinisk medisinsk kompetanse, utforsking av pasientens perspektiv på sine plager, ferdigheter i kommunikasjon og konsultasjonsferdigheter. De skal også vite at kliniske beslutninger avhenger av legens perspektiv/ståsted (hvor i helsevesenet beslutning tas) og pasientens ønsker/bekymringer.
3. Mentorene skal lede basisgruppene og bidra til trygg og god utvikling i gruppa slik at god læring og refleksjon kan finne sted i sensitive temaer. Kontinuitet i relasjon mellom student og mentor er en viktig forutsetning for trygghet i gruppa.
4. De skal veilede studentene i kommunikasjon og konsultasjonsferdigheter ved bl.a. å gi konstruktiv tilbakemelding på kommunikasjonsøvelser i gruppene. Måten vi alle kommuniserer på er nært knyttet til vår opplevelse av hvem vi er. Kommunikasjonstrening er derfor sensitivt og krever mye finfølelse samtidig som studentene skal utfordres til å bli bedre.
5. Mentorene skal bidra til etisk refleksjon om de store tema i medisin og hverdagsetikken i medisinsk praksis.
6. De skal bidra til diskusjon og refleksjon om tema studentenes erfaringer som medisinstudenter. Dette kan være: hvordan reagere leger/student på klager, på at pasienter dør, om en lege er forutinntatt overfor pasientgrupper - hva kan det føre til, ivaretagelse av seg selv som student/lege, selvmord blant pasienter og leger, osv.
7. De skal gjennomføre individuelle samtaler med alle studenter i sin gruppe der tema er: sosial støtte, studieprogresjon og studieteknikk, yrkesveiledning og veiledning (knyttet til læringsmål): Hvordan kan jeg bli en god lege. Spesielt siste studieår vil samtaler om valg av spesialisitet være aktuelt.

Alle mentorene tilbys et 2 timers introduksjonsmøte om Profkom. I tillegg tilbys de kurs om forskjellige tema relatert til det å være mentor. Men mye lærer de gjennom det å være mentorer.

Utfordringer vedr. mentorene

1. Mentorenes kompetanse
De fleste mentorer er interessert i og nysgjerrig på Profkoms temaer. Men som leger har de ingen eller liten kompetanse i eller erfaring med mange av mentoroppgavene. De som er mentor for første gang har sjelden erfaring med slik langsgående gruppebasert undervisning (oppgave 3). De har sjelden erfaring med å gi konstruktiv tilbakemelding på kommunikasjonsøvelser (oppgave 4). De har i varierende grad erfaring med etisk refleksjon (Oppgave 5).
2. Mentorenes bakgrunn og perspektiv
Studentene skal lære at kliniske beslutninger om pasienter vil variere avhengig av hvor i helsevesenet pasienten er og dermed av legens spesialisitet og perspektiv. En god måte å lære det på er å møte leger med forskjellige perspektiv, spesialisitet og erfaring. (Oppgave 2)
3. Mentorene arbeidsmengde
Basisgruppemøtene varer 4 timer; siste møte våren 4. studieår varer 6-8 timer. Individuelle samtaler varer 30-45 minutter. Alle basisgruppemøtene er planlagt av Profkomkomiteen, og skriftlig informasjon sendes ut før hvert møte. Mentorene må forberede seg til møtene. Minimum arbeidsbelastning som alene-mentor med 9 studenter i gruppa blir 20-23 timer. Dersom en mentor alene skal ha ansvar for 12 studenter blir de individuelle samtalene svært arbeidskrevende.
4. Rekruttering av mentorer
Profkomkomiteen er ansvarlig for det faglige innhold i Profkom. Profkoms leder har sammen med studiekonsulent satt sammen gruppene for å få spredning i alder, kjønn, erfaring og spesialisitet. Instituttlederne har som linjeledere ansvar for å rekruttere mentorene. Flere instituttledere er/har vært mentorer. Behovet for et stort antall mentorer gjør at de fleste

kliniske lærere må regne med å være mentorer. Noen få leger er nok ikke egnet til å være mentorer og bør ikke rekrutteres. Studentene har i evalueringer tydelig sagt at god læring i basisgruppene er avhengig av motiverte, informerte og forberedte mentorer som er lojale mot opplegget for basisgruppene. Det er også viktig at mentorer minimum binder seg for ett år, og ikke midt i studieåret gir beskjed om at de ikke kan fortsette.

5. Gruppestørrelse og læring

Det er enighet i læringsmiljøer om at en gruppestørrelse på 7-8 er maks. dersom tema er erfaringsbasert kommunikasjonslæring. Større grupper gir mindre mulighet for at hver student får trent nok.

Oversikt over antall mentorer per 12/4-18

KULL	Antall basisgrupper i Tromsø	Studenter per gruppe	Antall mentorer (personer)	Fordeling av mentorer IKM / ISM /IMB**
MK 12	9		15	8/7/0
MK 13, ikke aktive	13		(25)	(20/4/0)
MK 14	13	8-9	23	14/9/0
MK 15	14	8-9	27	17/11*/0
MK 16	14	8-9	24	15/9/0
MK 17	14	8-9	27	15/11/1
SUM Tromsø			116	69 /47/1

**Om en mentor har to grupper er de talt to ganger)

Bodø: 3 basisgrupper, 8 studenter per gruppe, 6 mentorer

Finnmark: 1 basisgruppe, 4 studenter, 2 mentorer

Profkomkomiteens begrunnelse for forslag til vedtak

Begrunnelsene for to mentorer per gruppe de første to år er spesielt utfordringene punkt 1 og 4. To mentorer per gruppe de to første årene bidrar til å trygge mentorene, og de kan lære av og korrigere hverandre. Begrunnelsene for to mentorer siste studieår er spesielt punkt 3 og 5. På dette trinn kan studentene fatte beslutninger om utredninger, behandling osv. To leger med forskjellig perspektiv er viktig for studentenes læring i denne beslutningsprosessen er viktig. Begrunnelsen for en viss fleksibilitet i studieår tre og fire er enkelte mentors behov for bistand også i denne perioden.

Konsekvens av vedtaket

For 2018-2019 blir det behov for 91-99 mentorer i Tromsø for; en reduksjon på 25-17 mentorer. Fra 2019 blir behovet totalt 98-102 pga. store kull på sjette studieår; en reduksjon på mellom 18-14 mentorer. I Bodø er det behov for 3 mentorer siste året og i Finnmark 2-3 mentorer avhengig av antall studenter.

Forslag for høsten 2018:

KULL	Antall basisgrupper i Tromsø	Studenter per gruppe (kullstørrelse)	Antall mentorer	Mentorer per basisgruppe (kommentar)
MK 13	7	9-10 (60-67)	7-11*	1-2 avhengig av gruppestørrelse
MK 14	13	8-9	23	(Ikke aktiv, Regnes ikke med)
MK 15	14	8-9	14 (16)	1, men muligheter for 2
MK 16	14	8-9	14 (16)	1, men muligheter for 2
MK 17	14	8-9	28	2
MK 18	14	8-9	28	2
SUM Tromsø			91-99	

*Fra høsten 2019 vil det være store kull med mer enn 70 studenter i Tromsø på 6. studieår. Da vil det være behov for 14 mentorer på 6.-året i Tromsø fordi alle gruppene vil ha mer enn 10 studenter.

Tillegg:

Bodø: 3 basisgrupper, 8 studenter per gruppe, maks 3 mentorer

Finnmark: 1 basisgruppe, 7 studenter, 1 (2) mentorer

Unni Ringberg
leder Profkom

—
unni.ringberg@uit.no
77 64 48 34

Elin Holm
rådgiver

—
elin.holm@uit.no
77 64 54 87

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur